

Addendum
to Sales No. M.01.XVII.7

دبیرخانه

16 November 2007
Original: English

فرهنگ اصطلاحات برای استانداردسازی نام‌های جغرافیایی

الحاقیه^۱

فرهنگ اصطلاحات استانداردسازی نام‌های جغرافیایی توسط کارگروه اصطلاح‌شناسی گروه متخصصان نام‌های جغرافیایی سازمان ملل آماده شده، و اولین بار در سال ۲۰۰۲ توسط بخش امور اجتماعی و اقتصادی دبیرخانه ملل متحد منتشر گردید. در قطعنامه VIII/3 هشتمین کنفرانس استانداردسازی نام‌های جغرافیایی ملل متحد، که از ۲۷ آگوست تا ۵ سپتامبر ۲۰۰۲ در برلین برگزار شد، توصیه گردید "که گروه کاری اصطلاح‌شناسی به نقش و وظیفه خود با هدف بازنگری دوره‌ای فرهنگ و در صورت نیاز بروزرسانی آن ادامه دهد".

در نهمین کنفرانس استانداردسازی نام‌های جغرافیایی ملل متحد، که از ۲۱ تا ۳۰ آگوست ۲۰۰۷ در نیویورک برگزار شد، اصطلاحات زیر برای درج در این فرهنگ مورد تأیید و تصویب قرار گرفتند.

پروفسور Naftali Kadmon

ویراستار، فرهنگ اصطلاحات برای استانداردسازی

نام‌های جغرافیایی،

و مسئول هماهنگی جلسات کارگروه اصطلاح‌شناسی توپونیمی

از گروه متخصصان نام‌های جغرافیایی ملل متحد، ۲۰۰۷-۱۹۸۹

۳۰ آگوست ۲۰۰۷

^۱ همچنین از طریق <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/default.htm> قابل دسترس است.

۱. اصطلاحات موجود در فرهنگ ۲۰۰۲ که تعاریفشان اصلاح شده‌اند

ردیف	اصطلاح	معادل فارسی	تعریف
۰۰۲	address	نشانی، آدرس	(الف) مکان رایانه‌ای که یک آیتم (مورد) خاص در آن جا ذخیره می‌شود. (ب) یک نشانی جغرافیایی که قادر می‌سازد تا مکان یک مورد توپوگرافی و در حالت خاص یک سکونتگاه انسانی معین شود.
۰۲۸	choronym	اسم سطحی	نام یک واحد بزرگ جغرافیایی یا سیاسی - اداری از یک سرزمین. مثال‌ها: Yorkshire؛ الربع الخالی؛ Attiki؛ Misiones
۰۴۵	coordinate, rectangular	مختصات، قائم‌الزاویه	(الف) شبکه مختصات مسطحاتی متشکل از دو مجموعه خطوط مستقیم متقاطع با زاویه قائمه و با واحدهای اندازه‌گیری برابر روی دو محور، مثلاً در مختصات حقیقی کارتزین، نظیر شبکه UTM؛ یا با واحدهای مختلف اندازه‌گیری همانند شبکه مختصات در برخی از سیستم‌های تصویر کارتوگرافی مثل سیستم تصویر اصلی مرکاتور. (ب) مقادیر عددی یک مکان نسبت به شبکه‌ای از این نوع.
۰۷۶	endonym	نام داخلی	نام عارضه جغرافیایی به زبان رسمی یا رایج در منطقه‌ای که عارضه در آن قرار دارد. مثال‌ها: Vārānasī (و نه Benares بنارس)؛ آخن Aachen (نه Aix-la-chapelle)؛ Krung Thep (نه Bangkok بانکوک)؛ al-Uqşur (نه Luxor).
۰۸۱	exonym	نام خارجی	نام مورد استفاده در یک زبان خاص برای یک عارضه جغرافیایی واقع در خارج از ناحیه‌ای که به آن زبان به‌طور گسترده صحبت می‌شود، و این نام از نظر شکل با نام‌های داخلی ناحیه‌ای که عارضه جغرافیایی در آن واقع شده، فرق دارد. مثل ورشو نام خارجی انگلیسی Warszawa (لهستانی)؛ Mailand در آلمانی برای شهر میلان؛ Londres در فرانسه برای لندن؛ کولونیا در عربی برای کلن. نام داخلی رسمی لاتین شده مثل Muskva برای Mockba نام خارجی تلقی نمی‌شود و یا Pinyin برای Beijing (بجین)، در حالی که peking (پکن) یک نام خارجی است. سازمان ملل متحد خواهان حداقل استفاده از نام‌های خارجی در عرصه بین‌المللی است. به name و traditional مراجعه شود.
۲۵۰	oronym	اورونیم (اسامی پستی و بلندی)	نام فرمی از ساختار ارتفاعی زمین (شامل بستر دریا)، مانند نام کوه‌ها، دامنه‌ها، ارتفاعات زیر دریا، تپه‌ها یا نواحی کوهستانی. مثال‌ها: Matterhorn; Gaurīśankar; Fuji San; Sierra Madre; Mid-Atlantic Ridge.

II. اصطلاحات اضافی که در فرهنگ ۲۰۰۲ وجود ندارند

شماره ردیف‌های "A" یا "B" اصطلاحی را در فرهنگ مشخص می‌کنند که بعد از آن، اصطلاح جدید باید وارد شود.

ردیف	اصطلاح	معادل فارسی	تعریف
A019	authorized name	نام مجاز	به name و authorized مراجعه شود.
A031	commemorative name	نام یادبود	به name و commemorative مراجعه شود.
A080	ethnonym	نام قومی	نام یک گروه قومی، مانند یک قبیله یا طایفه. مثال‌ها: دانمارکی، Hashemites، سامی.
A118	geoname	ژئونیم	جایگزین غیررسمی برای نام جغرافیایی.
B118	geonym	ژئونیم	به name و geographical مراجعه شود.
A144	lacustrine name	نام دریاچه	به name و lacustrine مراجعه شود.
A211	name, authorized	نام مجاز	به name و official مراجعه شود.
B211	name, commemorative	نام، یادبود	نام یک عارضه جغرافیایی طبیعی یا مصنوعی که به واسطه یک شخص یا یک رخداد نامیده شده باشد، مانند نام یک راه به افتخار یا به یادبود یک رویداد یا شخص محترم. مثال‌ها: Isla de Pascua (Easter Island, شیلی); Blyderivier (South Africa).
A218	name, lacustrine	نام، دریاچه	نام یک دریاچه یا یک دریای داخلی. مثال‌ها: Ozero Balkhash; Lake Malawi; بحر المیت
A227	name, standard	نام، استاندارد	به name و standardized مراجعه شود.
A230	name, transboundary	نام، فرا-مرزی	نام یک عارضه جغرافیایی که در دو یا چند محدوده سیاسی گسترده شده باشد. مثال‌ها: نهر An-Nīl؛ رود راین؛ Cordillera de los Andes؛ آلپ.

ردیف	اصطلاح	معادل فارسی	تعریف
A240	nominative form (of a toponym)	شکل فاعلی (یک توپونیم)	در گرامر زبان‌هایی که اسامی، ضمائر، صفات و اشارت بسته به حالات مختلف (مانند فاعلی، مفعولی، ملکی، ربطی یا غیره)، متناسب با تعداد (مفرد یا جمع)، و نیز بسته به نوع و جنس (مذکر، مؤنث یا خنثی) متفاوت صرف می‌شوند، حالت نخست فرم یک نام است. مثال‌ها: در آلمانی، برلین (و نه Berlins که حالت ملکی داشته و به معنی "متعلق به برلین" است)، در مجارستانی، بوداپست (و نه Budapestre که حالت ربطی داشته و به معنی "به بوداپست" است)، و در روسی، مسکو (و نه Москвы که حالت اضافی داشته و به معنی "از مسکو" است)
A317	Standard name	نام استاندارد	به name و standardized مراجعه شود.
A340	toponym, underground	توپونیم، زیرزمینی	توپونیمی که برای یک عارضهٔ توپوگرافی زیر سطح زمین به کار می‌رود. مثال‌ها: خط متروی ایکس، مخزن زیرزمینی، تونل معدن سطح - ۱۰.
A343	toponymization	توپونیم‌سازی	عمل ایجاد توپونیم (برای مثال، یک اسم خاص) از یک اسم عام یا بخش دیگری از گفتار. مثال‌ها: تولید توپونیم Bath (انگلستان)، مکان شنای رومی؛ عراق از Irāq (عربی عبارت ساحل دریا یا یک رود بزرگ). Toponymization یک توپونیم مربوط به epotoponym را می‌سازد مانند meander یا geysir (ماندر).
A345	transboundary name	نام فرا-مرزی	به name و transboundary مراجعه شود.
A356	underground toponym	توپونیم زیرزمینی	به toponym و underground مراجعه شود.